

СИЛЛАБУС
2023-2024 оқу жылының көктемгі семестрі (6 семестр)
6B02202 – Исламтану білім беру бағдарламасы

Пәнінің коды	Пәнінің атауы	Студенттің өзіндік жұмысы (СӨЖ)	Кредит саны		Кредит саны	Студенттің оқытушы басшылығы мен өзіндік жұмысы (СОӨЖ)
			Дәрістер (Д)	Практ. сабақтар (ПС)		
ПС 4308	Ислам өркениеті тарихы	4	15	45	6	7
Курс туралы академиялық ақпарат						
Оқытудың түрі	Курстың типі/сипаты	Дәріс түрлері	Практикалық сабақтардың түрлері		Қорытынды бақылау түрі	
Оффлайн	Теориялық	Проблемалық дәріс-консультациялар	Семинардың аралас түрі		Жазбаша	
Дәріскер	Әлтаева Нұрсұлу Сауранбекқызы					
e-mail:	nursulu.altayeva@gmail.com					
Телефоны:	+7 701 161 1984					

Курстың академиялық презентациясы

Пәнінің мақсаты	Оқытудың күтілетін нәтижелері (ОН) Пәнді оқыту нәтижесінде білім алушы қабілетті болады:	ОН қол жеткізу индикаторлары (ЖИ)
<p>болашақ маманның жалпы және коммуникативті мәдени саласы бойынша; дағды қалыптастыру және мәдени аралық сұхбаттар жүргізуге баулу. Откен ғасырлық және бүгінгі ислам өркениетімен таныстыру; Ислам өркениетін зерттей алатындай қабілет қалыптастыру</p>	<p>1. Ислам өркениетінің дүниеге келген аймақ және Ислам өркениетінің негізгі сүйенер қайнар көздері;</p>	<p>1.1 Мәдениет және өркениет ұғымын ашу 1.2 Исламнан алдыңғы өркениеттерді қарастыру 1.3 Ислам өркениетімен сауда саттық қарымқатынас жасаған басқа да өркениеттер 1.4 Ислам өркениетінің дүниеге келген және таралған аймақтарын қарастыру 1.5 Ислам өркениетінің әлемдік өркениетке қосқан үлесін жан-жақты зерттеп қарастыру. 1.6 Ислам өркениетінің негізгі сүйенер қайнар көздерінде Құран, сүннет, жазулы түрде қалған мұралар, сәулет құрылыстар және аудармаларды толықтай қарастыра меңгеру</p>
	<p>2. Ислам өркениетінің даму кезеңдері және руханият динамикасын зерттеу;</p>	<p>2.1 Ислам өркениетінің пайда болуы, дамуы. 2.2 Ислам өркениетінің статикалық кезеңі және жаңа бағыттар қарастыру кезеңін зерттеу 2.3 Ислам өркениетінде рухани құндылықтарға көп маңыздылық беруі 2.4 Ислам өркениетіндегі құндылықтардың маңыздылығын қарастыра зерттелуі және тақырыптың меңгерілуі</p>
	<p>3. Ислам өркениетінде әлеуметтік орта және басқарылу тәртібі;</p>	<p>3.1 Ислам өркениетінде қоғамдық қарым-қатынас және әлеуметтік ынтымақтастықтың маңыздылығын ашықтау 3.2 Ислам өркениетінде мұсылмандар мен өзге дін өкілдерінің қарымқатынасы 3.3 Ислам өркениетінде жанұя, киім-кешек формасы 3.4 Ислам өркениетінде мейрамдар мен ойын-сауықтың түрін қарастыру 3.5 Ислам өркениетінде басқару түрлерін анықтау 3.6 Басқару түрлерінің: халифалық, уәзірлік, елшілік, әкімдік т.б. түрлерін қарастыра зерттелуі</p>

	4. Ислам өркениетінің экономикалық құрылымы және білім беру маңыздылығы;	4.1 Пайғамбар және төрт халифа кезеңінде қаржы жүйесін қарастыру 4.2 Әмәуилер және Аббасилер кезеңінде қаржы жүйесі 4.3 Ислам өркениетінде ақша және саудасаттық 4.4 Ислам өркениетінде әйелдердің білім алуы
	5. Ислам өркениетінде ғылымға берілген маңыздылық;	5.1 Діни әлеуметтік ғылымдарды қарастыру (Құран ілімі, Хадис, фикһ, кәләм, тарих, география, философия, әдебиет және тіл ғылымдары) 5.2 ғылым салаларын талдап зерттеу (математика, астрономия, обсерватория, физика, химия, биология т.б.) 5.3 медицинаның орнын қарастыру (ауруханалар, дәрі-дәрмек және денсаулық сақтау орталықтары) 5.4 Ислам өркениетінде шығармашылық және сәулет өнері, кітапханаларды қарастыру
	6. Ислам өркениетінде қала құрылысы және уақыптар;	6.1 Ислам өркениетінде қала құрылысының пішінін қарастыру 6.2 Ислам өркениетінде түркі халықтарының қалалану үрдісі 6.3 Ислам өркениетінде уақыптардың ашылуы және қызметі 6.4 Уақып қызметінің ерекшеліктерін қарастыру
	7. Ислам өркениетінің басқа өркениеттерге әсері;	7.1 Ислам өркениетінің батысқа әсері және бару жолдары 7.2 Ислам өркениетінің Үнді, Қытай және Ресей өркениетімен байланысын ашықтау
Пререквизиттер	Діндер тарихы, Теология, Дін философиясы, Ислам тарихы. Мазхабтар тарихы	
Постреквизиттер		
Әдебиет және ресурстар	1. Ирахим С. Ислам өркениеті тарихы 2. Смайыл С.. Ислам мазхабтар тарихы. – Алматы. – 2012. 3. Карен Армстронг. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: Құдай тану баяны. Интернет-ресурстар: 1. http://elibrary.kaznu.kz/ru 2. http://scibook.net/religiovedenie.html 3. http://www.muftyat.kz 4. https://history.wikireading.ru https://supercook.ru	

Университеттің моральдық-этикалық құндылықтар шеңберіндегі курстың академиялық саясаты	Академиялық тәртіп ережелері: 1. Аудиториялық сабаққа төменде берілген кесте бойынша алдын ала дайын болуыңыз қажет. Тапсырмаларды орындап келу аудиториялық сабаққа дейін аяқталып, аудиторияда талдауға дайындықпен және сабақта қаралатын сұрақтарға, талдауларға дайын болып келу қажет болып саналады. 2. СӨЖ тапсырмасын орындау және өткізу мерзімін сақтау міндетті. Өткізу мерзімі бұзылған жағдайда орындалған тапсырма айып баллын 50 % шегере отырып бағаланады. Академиялық құндылықтар: Практикалық / зертханалық сабақтар, СӨЖ өзіндік, шығармашылық сипатта болуы керек. Бақылаудың барлық кезеңінде плагиатқа, жалған ақпаратқа, көшіруге тыйым салынады.
Бағалау және аттестаттау саясаты	Критериалды бағалау: дескрипторларға сәйкес оқыту нәтижелерін бағалау (аралық бақылау мен емтихандарда құзыреттіліктің қалыптасуын тексеру). Жиынтық бағалау: аудиториядағы (вебинардағы) жұмыстың белсенділігін бағалау; орындалған тапсырманы бағалау.

Оқу курсының мазмұнын жүзеге асыру күнтізбесі (кестесі)

Апта	Тақырып атауы	Сағат саны	Макс. балл
Модуль 1. Ислам өркениеті тарихының пайда болуы			
1	Д 1. Кіріспе. Исламнан алдыңғы өркениеттерді қарастыру. Ислам өркениетімен сауда сағтық қарымқатынас жасаған басқа да өркениеттер	1	
	СС 1. Мәдениет және өркениет ұғымын ашу. Исламнан алдыңғы өркениеттерді қарастыру. Ислам өркениетімен сауда сағтық қарымқатынас жасаған басқа да өркениеттер	2	8
2	Д 2. Ислам өркениетінің әлемдік өркениетке қосқан үлесін жан-жақты зерттеп қарастыру. Ислам өркениетінің негізгі сүйенер қайнар көздерінде Құран, сүннет, жазулы түрде қалған мұралар, сәулет құрылыстар және аудармаларды толықтай қарастыра меңгеру	1	
	СС 2. Ислам өркениетінің дүниеге келген және таралған аймақтарын қарастыру. Ислам өркениетінің әлемдік өркениетке қосқан үлесін жан-жақты зерттеп қарастыру. Ислам өркениетінің негізгі сүйенер қайнар көздерінде Құран, сүннет, жазулы түрде қалған мұралар, сәулет құрылыстар және аудармаларды толықтай қарастыра меңгеру	2	8
	СОӨЖ 1. СӨЖ 1 орындау бойынша кеңес беру		
3	Д 3. Ислам өркениетінің пайда болуы, дамуы. Ислам өркениетінің статикалық кезеңі және жаңа бағыттар қарастыру кезеңін зерттеу	1	
	СС 3. Ислам өркениетінің статикалық кезеңі және жаңа бағыттар қарастыру кезеңін зерттеу	2	8
	СӨЖ 1. Ислам өркениетінде рухани құндылықтарға көп маңыздылық беруі		22
4	Д 4. Ислам өркениетіндегі құндылықтардың маңыздылығын қарастыра зерттелуі және тақырыптың меңгерілуі	1	
	СС 4. Ислам өркениетіндегі құндылықтардың маңыздылығын қарастыра зерттелуі және тақырыптың меңгерілуі	2	8
5	Д 5. Ислам өркениетінде қоғамдық қарым-қатынас және әлеуметтік ынтымақтастықтың маңыздылығын ашықтау. Ислам өркениетінде мұсылмандар мен өзге дін өкілдерінің қарымқатынасы	1	
	СС 5. Ислам өркениетінде мұсылмандар мен өзге дін өкілдерінің қарымқатынасы	2	8
	СОӨЖ 2. СӨЖ 2 орындау бойынша кеңес беру.		
Модуль 2. Ислам өркениетінің даму барысы			
6	Д 6. Ислам өркениетінде мейрамдар мен ойын-сауықтың түрін қарастыру. Ислам өркениетінде басқару түрлерін анықтау	1	
	СС 6. Ислам өркениетінде мейрамдар мен ойын-сауықтың түрін қарастыру. Басқару түрлерінің халифалық, уәзірлік, елшілік, әкімдік т.б. түрлерін қарастыра зерттелуі	2	8
	СӨЖ 2. Ислам өркениетінде жанұя, киім-кешек формасы		22
7	Д 7. Пайғамбар және төрт халифа кезеңінде қаржы жүйесін қарастыру. Әмәуилер және Аббасилер кезеңінде қаржы жүйесі.	1	
	СС 7. Пайғамбар және төрт халифа кезеңінде қаржы жүйесін қарастыру. Әмәуилер және Аббасилер кезеңінде қаржы жүйесі. Ислам өркениетінде ақша және сауда-сағтық.	2	8
	СОӨЖ 3. СӨЖ тақырыбы бойынша кеңес беру		
АБ 1			100
8	Д 8. Діни әлеуметтік ғылымдарды қарастыру (Құран ілімі, Хадис, фикһ, кәләм, тарих, география, философия, әдебиет және тіл ғылымдары)	1	
	СС 8. Діни әлеуметтік ғылымдарды қарастыру (Құран ілімі, Хадис, фикһ, кәләм, тарих, география, философия, әдебиет және тіл ғылымдары)	2	8
9	Д 9. Ғылым салаларын талдап зерттеу (математика, астрономия, обсерватория, физика, химия, биология т.б.)	1	
	СС 9. Ғылым салаларын талдап зерттеу (математика, астрономия, обсерватория, физика, химия, биология т.б.)	2	8
10	Д 10. медицинаның орнын қарастыру (ауруханалар, дәрі-дәрмек және денсаулық сақтау орталықтары)	1	
	СС 10. медицинаның орнын қарастыру (ауруханалар, дәрі-дәрмек және денсаулық сақтау орталықтары)	2	8
	СОӨЖ 4. Коллоквиум: өткен тақырыптар бойынша сұрақ жауап алу, өту формасы ауызша және жазбаша		

Модуль 3 Ислам өркениеті тарихы			
11	Д 11. Кітапханаларды қарастыру. Ислам өркениетінде шығармашылық және сәулет өнері.	1	
	СС 11. Ислам өркениетінде шығармашылық және сәулет өнері.	2	8
	СОЖ 3. Ғалымдардың маңыздылығы. Ислам өркениетінде әйелдердің білім алуы Осман халифатының тарих сахнасына шығуы (территориялық аумағы)		18
12	Д 12. Ислам өркениетінде қала құрылысының пішінін қарастыру . Ислам өркениетінде түркі халықтарының қалалану үрдісі	1	
	СС 12. Ислам өркениетінде қала құрылысының пішінін қарастыру . Ислам өркениетінде түркі халықтарының қалалану үрдісі	2	8
	СОӨЖ 5. СОЖ тақырыбы бойынша кеңес беру		
13	Д 13. Ислам өркениетінде уақыптардың ашылуы және қызметі	1	
	СЗ 13. Ислам өркениетінде уақыптардың ашылуы және қызметі	2	8
	СОӨЖ 6. Коллоквиум: өткен тақырыптар бойынша сұрақ жауап алу, өту формасы ауызша және жазбаша		
14	Д 14. Уақып қызметінің ерекшеліктерін қарастыру	1	
	СС 14. Уақып қызметінің ерекшеліктерін қарастыру	2	8
	СОЖ 4. Әйнобилер білігінің тарих сахнасына шығуы (презентация жасау) Андалусия халифатының тарих сахнасына шығуы		18
15	Д 15. Ислам өркениетінің батысқа әсері және бару жолдары. Ислам өркениетінің Үнді, Қытай және Ресей өркениетімен байланысын	1	
	СС 15. Ислам өркениетінің батысқа әсері және бару жолдары. Ислам өркениетінің Үнді, Қытай және Ресей өркениетімен байланысын	2	8
	СОӨЖ 7. Емтиханға дайындық мәселесі бойынша кеңес беру.		
АБ 2			100

**БАҒАЛАУ САЯСАТЫ
СТАНДАРТТЫ ЕМТИХАН: ЖАЗБАША**

№	Критерий/ балл	Дескрипторлар				
		Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз	
		90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл) 0–24% (0-7 балл)	
1 сұрақ 32 балл	Курс теориясы мен тұжырымдамаларын білу және түсіну	«Өте жақсы» деген баға сұрақтың жан-жақты түсінірмесі, әрбір қорытынды мен мәлімдеме үшін егжей-тегжейлі дәлелі бар, логикалық түрде құрастырылған және әзірленген тақырыптардан мысалдармен расталған жауап үшін қойылады.	«Жақсы» деген баға сұрақтың толық, бірақ толық емес қамтылуын, негізгі ережелердің қысқартылған аргументтерін қамтитын және материалды беру логикасы мен реттілігін бұзуда мүмкіндік беретін жауапқа қойылады. Жауапта стильдік қателер мен терминдерді дұрыс қолданбауы келергі келтірмейді.	«Қанағаттанарлық» бағасы билетте ұсынылған сұрақтарды толық қамтымаған, негізгі ойларды үстірт дәлелдейтін, баяндаудағы композициялық теңгерімсіздіктерге, материалды баяндау логикасы мен реттілігін бұзуда жол берген жауапқа қойылады. Әзірленген жазбаларынан мысалдармен теориялық ойлары көрсетілмейді.	Койылған сұрақтарды дұрыс қамтымау, қате дәлелдеу, фактілік және сөздік қателер, дұрыс емес қорытындыны болжау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу...; Қорытынды бақылауды өткізу ережесін бұзу.
2 сұрақ 34 балл	Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Оқу тапсырмасын толық орындау, қойылған сұраққа егжей-тегжейлі, дәлелді жауап беру, содан кейін курстың практикалық мәселелерін шешу;	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, толық емес, курстың практикалық мәселелерін толық шешпей қойылған сұраққа дәлелді жауап беру; курс бойынша ғылыми тіл нормаларын сауатсыз пайдалану;	Материал фрагменттелген, логикалық дәйектілікті бұза отырып, нақты және семантикалық дәлсіздіктерге жол беріледі, курстың теориялық білімі үстірт қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі немесе жеткілікті ойластырылмаған жауап жоспары; тапсырмаларды шеше алмай, тапсырмаларды жалпы түрде орындау; нормадан асатын қателіктер мен	Тапсырмаларды шешу үшін білімді, алгоритмдерді қолдана алмай; қорытынды және нәтиже жасай алмай; Қорытынды бақылау жүргізу қателіктерін

Критерий/ балл	Дескрипторлар					
	Өте жақсы	Жақсы	Қанағаттанарлық	Қанағаттанарлықсыз		
	90–100% (36-40)	70–89% (35-28 балл)	50–69% (27-20 балл)	25–49% (19-10)	0–24% (0-9)	
3 сұрақ 34 балл	Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған нәтиженің негіздемесі	Ғылыми ұстанымды және қолданылған әдістеме мен технологияны дәйекті, қисынды және дұрыс негіздеу, сауаттылық, ғылыми тіл нормаларын сақтау, жалпы дұрыс тұжырымдарға әсер етпейтін материалды ұсынуда 1-2 дәлелдікке жол беріледі (+графикалық деректер арқылы негіздеу нәтижелерін визуализациялау).	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлелдікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың жақсы жалпы деңгейіне әсер етпейді.	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер бар, сонымен қатар практикалық шешімнің нәтижелерін оңдеуде дәлдік жоқ	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылды.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылмады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл, оның ішінде бірінші сұраққа – 32 балл, екінші сұраққа-34балл, үшінші сұраққа - 34 балл.

Декан

Кафедра меңгерушісі

Дәріскер

Б.Б. Мейрбаев

А.Д. Курманалиева

Н.С. Әлтаева